

Stefan Sołtyszewski

Z przygotowań do II Watykańskiego Soboru Powszechnego

Prawo Kanoniczne : kwartalnik prawnohistoryczny 4/1-4, 795-796

1961

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KOMUNIKATY

Z PRZYGOTOWAŃ DO II WATYKAŃSKIEGO SOBORU POWSZECHNEGO

Papież Jan XXIII Konstytucją Apostolską „*Humanae Salutis*” z dnia 25 grudnia 1961 roku¹ ogłosił zwołanie w roku 1962 II Watykańskiego Soboru Powszechnego, a „*Motu proprio*” z dnia 2 lutego 1962 r.² wyznaczył datę rozpoczęcia Soboru na dzień 11 października 1962 roku.

Oto treść dokumentu papieskiego, wyznaczającego datę Soboru, w tłumaczeniu polskim:

„Dnia 25 grudnia roku ubiegłego w uroczystość Bożego Narodzenia, realizując postanowienie oddawna dojrzałe w Naszym umyśle i odpowiadające jednocześnie oczekiwaniu świata katolickiego, Konstytucją Apostolską „*Humanae Salutis*” zwołaliśmy na rok bieżący Sobór Powszechny Watykański II. Obecnie zaś po pilnej rozprawie, w celu umożliwienia uczestnikom Soboru przygotowanie wszystkich spraw w danym czasie, postanowiliśmy ustalić na 11 dzień najbliższego miesiąca października rozpoczęcie Soboru Powszechnego Watykańskiego II. Wybraliśmy tę datę głównie dlatego, ponieważ wiąże się z pamięcią Wielkiego Soboru Efeskiego, który miał kapitalne znaczenie w historii Kościoła.

W obliczu tak uroczystych zamierzeń pragniemy jeszcze raz zachęcić wszystkich Naszych Synów do podwojenia ich modlitw za szczęśliwe powodzenie tego Wydarzenia, do którego zmierzają Nasze wysiłki wraz z wysiłkami Naszych czcigodnych Braci i drogich Synów, którzy bezpośrednio poświęcają się pracy przygotowawczej do Soboru, jak również wysiłki całego duchowieństwa i ludu chrześcijańskiego, który żywo oczekuje tego Wydarzenia.

Z tego uroczystego Zebrania pragniemy najgoręcej przede wszystkim tych owoców, aby mianowicie Kościół, Oblubienica Chrystusa, umacniał coraz bardziej swoją boską energię i jak najszerzej wlewał ją w dusze ludzi. W ten sposób zaistnieje ważki motyw do nadziei, że ludy z większą ufnością zwrócą swoje spojrzenie na Chrystusa — światło narodów — a zwłaszcza te narody, które z takim bólem, widzimy, jak cierpią z powodu niezgody i nieporozumień, by one mogły w końcu dojść do prawdziwego pokoju przez poszanowanie praw i obowiązków wzajemnych.

¹ AAS, LIV (1962), 5.

² AAS, LIV (1962), 65.

Dlatego więc po dojrzałej rozwadze, z naszej własnej inicjatywy — i na mocy Naszej powagi apostołskiej, stanowimy, aby Sobór Powszechny Watykański II rozpoczął się dnia 11 miesiąca października tego roku. Wszystko zaś to, co zostało postanowione niniejszym Listem, wydanym z własnej inicjatywy, zatwierdzamy i czynimy prawomocnym bez względu na jakiegokolwiek przeciwnie zarządzenia.

Dar w Rzymie, u świętego Piotra, dnia 2 lutego 1962, w święto Oczyszczenia Najświętszej Maryi Panny, w czwartym roku Naszego Pontyfikatu”.

Mówi się, iż ogłoszenie daty przyszłego Soboru było zaskoczeniem nawet dla dosyć bliskiego otoczenia papieża. Spodziewano się raczej szybkiego ukazania dwóch dokumentów, które papież zapowiedział 23 stycznia 1962 r. przy otwarciu trzeciej sesji Przygotowawczej Komisji Głównej. Chodziło mianowicie o List Apostolski skierowany do całego duchowieństwa w sprawie zachęty do jeszcze gorętszej modlitwy w intencji Soboru oraz List w sprawie używania języka łacińskiego w seminariach duchownych.

Jan XXIII ogłosił niespodziewanie swoje „Motu proprio” w drugiej części orędzia radiowego, (zabierając głos w pierwszej jego części na temat sytuacji międzynarodowej), ogłaszając datę otwarcia Soboru w uroczystość Macierzyństwa Najświętszej Maryi Panny, 11 października 1962 r. Papież wyjaśnia w swoim „Motu proprio”, że datę tę wybrał, gdyż jest to dzień w którym obchodzi się rocznicę „Wielkiego Soboru Efeckiego”, o szczególnym znaczeniu dla Kościoła, odbytego w roku 431, który uroczystość ogłosił, potępiając herezję Nestoriusza, iż Maryja jest rzeczywiście Bożą Rodzicielką.

Jan XXIII, powołując się na maryjny Sobór Efecki, ogłaszając swoje „Motu proprio” w dzień maryjny, i wyznaczając rozpoczęcie Soboru na dzień maryjny, niewątpliwie pragnął podkreślić wyjątkową rolę Maryi w życiu Kościoła Katolickiego i wskazać drogę ludzkości przez Maryję do Jezusa „światłości świata”.

Ks. Stefan Sołtyszewski